

БҮРЯТ-МОНГОЛ ОЙ УНЭН

ВНГ(б)-ийн Б.М. Обкомой ба БМАССР-эй
Верховно Советэй Президиумэй орган

1940 оной
И Ю ЛЬ
20
Субота
№ 166 (3166)

Сөн 10 мүнга.

ТАЛЛИН, июлин 17. (ТАСС). Эстонин гүрэнэй думда хунгалтануудай дүнгүүд тухай хунгалтануудын главно комитетэй мэдээлэл соо хэлэгдэнэ: „Окружной комитетүүднээ абтахан материалтай ёһоор, 1940 оной июлин 14 ба 15-да хунгалтанууд бүхы 80 округуудтай хунгалтанууд үнгэрбэ. „Эстонин ажалшан арадай Сюзай“ группын 80 кандидатууд болбол хунгалтануудын главно комитетээр бүгэдэ хунгалтанууд мэдэргдэхэ.

Хунгалтадай списогэй ёһоор, хунгалтанууд 703059 хунгалтанууд регистралагдан байгаа. Хунгалтанууд дээрэ 591.030 хунгалтад хабаадалсаа; хунгалтанууд эрхэтэй, регистралагдан хунгалтадай нийтэ тоогой 84,1 процент болоно. Хунгалтанууд бүхы 80 округуудад голосовалхан хунгалтадай нийтэ тоогоо 92,8 процентнь „Союзай“ группын кандидатуудай түлөө голоосууда үгхөн байна.

42399 бюллетеньүүд, 7,2 процент, үнэнтэ бэшэд мэдэргдэбэ. Тэднэй тоодо хэрэггүй болгогдон бюллетеньүүд ба кандидатуудай нэрн зурагдан хаян бюллетеньүүд ороосоно. 1938 ондо, февралын 24-25-да Эстонин гүрэнэй нэгдэхэ думда хунгалтануудай үедэ 450457 хунгалтад хабаадалсан байгаа, энэ хала мүнөө 1940 оной июлин 14 ба 15-да болоно хунгалтад хабаадалханга 2 процент бага байна.

Шэнэ ургаса хурялгыг эбсэг түгэсээр үгтахэ

„Б.М. УНЭН“ газетын мүнөөдэрэй номерто, Кабанскын аймагай, Хандалинска сельсоветэй, Пушкинай нэрэмжэтэ колхоздо энэ жэлэй таряа хурялгын хүдэлмэрийн план толилогдоно. Таряахурялгын календарна план хадаа шэнэ ургасые саг соонь гээлтэгүйгээр хурялгын бодото программа мүн. Зүгээр, амаршые план хадаа бодомжотойгоор ба тодорхойгоор зохиогдон ба реальна байха ёһотой. Пушкинай нэрэмжэтэ колхозой членүүд таряа хурялгын олон янзын сложно ажальгэ зүбээр зохиолуулан, нэгэн доро ябуулахаар план соогоо хараалхан байна. АЗО-гэй ба МТС-эй агроноуудай хабаадалгатайгаар зохиогдон энэ план хадаа колхознигуудай хамтын сугаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ баталагдан байгаа.

Колхозууд болбол, энээнэй жэшээгээр өөһэднйгөө доторой аргабайдалые бүрин хүсэд хараалдаа абжа, нутагайгаа услоvido тааруулан план табихан шуухала. Колхознигуудай өөһэднйгөө сэхэ хабаадалгатайгаар, гэдэнэй ханамжа дурдахуудыг шуухалашаан оруулсан тодорхой план болбол таряа хурялгыг амжилтагайгаар үнгэрэхын хүсэтэ эбсэг болохонь лэбтай.

Пушкинай нэрэмжэтэ колхозой план болбол таряа хурялгада хэрэглэгдэхэ машина ба зэбсэгнээ эхилэн, таряагаа сохиож дүүргэд, колхознигуудай ажалта үдэрүүдтэ натура хууаа хүрэтэр бултын хараалхан байна. Эндэ комбайнова агрегай хажуугаар, гарэй хадууршые, бочкотой унаншые, колхознигуудай амарха табаншые мартагдлаагүй, харин тэдэ бүгэдэд адлихан анхарал хандуулагдана. Эгээ тиймэ лэ байха ёһотой! План болбол бүри зааханшые деталь бүхэниг хараалхан байгаа наа, реальна ба зүб байха юм.

Өөһөлтөө бии байнган тон ехэ аргабайдалыг хүсэд хэрэгсэггүйн, манл формальнаар зохиогдон планууд үсөөн бэшэ байдаг. Ингэртгэжэ жэлүүдтэ практика дээрлэе харахада, зарим колхозуудай техникческэ хүдэлмэрийгэд болбол таряа хурялгын планигэ конторо соогоо нуужа зохиогдоо, колхознигуудай зушан хэлсэггэ дээрэ табидаггүй байгаа. Хэндншые мэдэгдэнгүй, тэрэн конторо соогоо лэ хосордог нэн. Реальна услои дээрэ үндэзэлэн, доторой ресуре ба аргабайдалыг хүсэд хэрэглэхээр, олон зоной хабаадалгатайгаар зохиогдон ба тэрэниг бэлүүлхын түлээ масын дунда большевистскэ тэмэсэл үүсэхэ—эгээ тиймэ план манда хэрэгтэй.

Мүнөө жэлдэ таряанай ургаса хаа-хаанагүй жэгдэ найн. Иолд дээрүе агротехникческэ хэмжээг зүүлганауудыг эрхмээр бэлүүлэн ба стахановскаар ажаллан колхознигуудай сусаргагүй ажалланы результат тодониёе багсуулна. Тээд баян ургаса болбол өөрөө зүндэ гартэ орохогүй байнганшын мэдээжэ. «Амбарта оруулан лэ хойноо, таряатайб гэхэ юм» гэжэ арадай хэлсэдгын дэмэ бэшэ.

Парти ба правительство хадаа таряанай ургасые саг болзор соонь, зааханшые гээлтэгүйгээр хурялгыг бидэннээ эрнэ. Энэ шуухалын шуухала зорилгыг бэлүүлхын тулада, эгээн түрүүн хүсэд найн бэлэдхэл ба түхээрлэг хэрэгтэй. Манай республикын колхозуудай орооното культурануудай тарялгын нилээд ехээн хувиё комбайнаар хурялгдаха байна. Таряа хурялгын хүдэлмэрийн механизацилга жэлнээ жэлдэ ургана. Тээд, эдэ эрхим классай сложно машинуудай поли дээрэ бүтөөсэтгэйгээр ажаллахын тулада, тэднэниг хүсэд бэлэн болгохо шуухала.

Тийбашые, олонхи аймагуудай ба МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй хайла хэрэг байнган гэмээр, комбайнын ремонт удаарна. Мүнөө үедэ бүхы комбайнуудай дүрбэнэй нэгэ хувиё бэлэн бэшэ, үшөө ремонтдо байна. Илангаа Селен-Думын, Бичурын, Курбин, Ушөөтын, Сагаан-Унанай МТС-үүдтэ комбайнын ремонт хахалашьедүй. Гэхэтэй хамта, комбайн ба таряа хурялгын бусад машина зэбсэгүүдтэ ремонттыг хэээ үни дүүргэбэн Селен-Думын, Хонхлын ба Тарбагатайн МТС-үүд хадаа, комбайнуудыг саг соонь, эрхим шанартайгаар бэлэн болгохо аргабайдал машинотракторна станци бүхэндэ бии байнган гэршэлнэ.

Комбайнаар хурялгын бүтөөсые ехэдэхын тулада, гансахан ремонт дүүргэд лэ ханаагаа амаршаха бэшэ, мүн полиие сөбөрлөн бэлэдхэхэ шуухала. Буртаг үбнэ үрмэһэн таряалан дээрнээ түүгдэдүй байхадаа, комбайнаар хурялгада хаалта хэхэнэ гадна, ороонот соо элдэбн хилисо бии болгоод, таряае гутааха байна. Тиймэнээ комбайнаар хадаа таряалан бүрин сөбөрлөгдэхэ ёһотой. Энээн тушаа Селенгын МТС-ээр хангагдааг колхозууд эрхим жэшгэ харуула. Тэдээр болбол комбайнын ажаллаха участогуудыг сөбөрлөгө ба бэлэдхэхэ эхилнээр үни болоо.

Манай эндэхэ услоvido морин жатканууд таряа хурялгада угаа ехэ үүргэтэй. Зүгээр зарим колхозуудай ба аймагуудай хүтэлбэрилэгшэд ургаса хурялгын простой машинуудыг ремонтлохо бэлэдхэхэ тухай анхаралаа хандуулагдүй. Жэшээнь, Заиграйн аймагта 189 жатканууд зангадха ёһотой аад, 69-нь өбдэрхэй зандаа хэбтэнэ. Селенгын аймагта жаткануудын ремонттын план 50-аад гаран процент дүүргэдэ. Бага, Кабанскын, Мухар-Шэбэрэй, Хорин ба бусад аймагуудта нимэрхүү байна.

Энэнтэй хамта, молотилкануудай ремонт имагта эвэлханаар ябуулагдажа байнган тэмдэглэхэ шуухала. Нимэ беспечне байнганай зорилгон таряа хурялгын үедэ ачитэ харагдаха байнган хүдөө нутагтаи партийна, советскэ ба газартаряалангай оргянуудай хүдэлмэрийгэд мүнөө хүрэтэр ойлогогүй гэшэ аал?

Мүн төрөшлэн, амбарнуудай дезинфекция, культурна полевой стануудыг түхээрлэг, тэргэ ба хомут тоног, мешкатара ба гарай инвентарь бэлэдхэлгэ нилээд дутамаг байна.

Таряа хурялгын эхилэмээр, колхоз бүхэндэ орооно хатааха ба сөбөрлөхэ тон харюусагатай хүдэлмэри захалха. Гөбшөө, сортировка, триер, велкэнүүдтэ ремонт хангалтагүйгээр ябуулагдана. Иволгын ба Заиграйн аймагай зарим колхозууд таряа хатааха механизированнэ зерноушилка-нуудай барилгыг найхан эхилэн байна. Тээд таряагаа хадаа сагын тэндэ бүри дүтлөө. Ушар нимэнээ, эдэ дурсагдан дутуу дундануудаа ойрин саг соо бүрин усаджажа, таряа хурялгыг эбсэг түгэсээр үгтахэ — колхоз бүхэнэй арюун уялга.

Тэрэннээ гадна, ажал хэжэ шадха колхознигуудыг бүгэдээрнэ элсүүлжэ, полевой хүдэлмэридэ олоороо гарахын зорилгоор, хүүгдэдэй асли байгуулаха, общественнэ хооллолго эмхидхэхэ, колхоз дотороо ажаллаа зүбээр эмхидхэхэ, полит-массова хүдэлмэри ба социалистическэ соревновани дэлгэрүүлжэ шуухала.

Колхозуудай полинууд дээрэ таряан эвэлжэ эхилнэ. Таряа хурялгада орохо саг болзор үдэрнээ үдэртэ дүтлэжэ ябана. Мүнөөдэрэй зорилго хадаа — таряа хурялгада большевистскэ бэлэдхэл хангалта болоно.

Советскэ Союзай Герой младша командир Александр Федорович Фролов (Улаан Армида ала хэрынгээр урда тээ Орловско областин, Должанска роёной, Должанска МТС-тэ комбайнероор хүдэлмэригэн байна).

УЛАН-УДЫН ГОРСОВЕДЭЙ ГУРБАДУГААР СЕССИ

Июлин 18-най үдэш, ород драмын театрай зал соо Улан-Удэ городской ажалтадай депутатуудай Советэй гурбадугаар сесси нээгдэбэ.

Горсоведэй гүйсэдхэхэ комитетэй түрүүлэгшэ нүхэр Сабуров сессие нээгээд, түрүүлэгшэ ба секретарь хоёрыг хунгалшыг депутатуудта дурдаха.

Депутат нүхэр Болсоховай дурдахалаар, Президиумдэ нүхэр Шербаков ба Будажапова гэгшэд нэгэн дуугаар хунгалдаа.

Сесси дээрэ хэлсэхэ асуудалууд: 1939 оной городской бюджеттэй дүүргэлтэ тухай доклад ба 1940 оной бюджетне баталагга; түрүүлэгшэ асуудалда—1939-40 онуудай хуралсадай жэлэй дүнгүүд ба ерэхэ хуралсадай жэлэй зорилго тухай доклад.

Нэгэдэхэ асуудалаар городской

167473 хүнүүд уриһаламжа захяа

Гурбадугаар табанжэлэй (гурбадахи жэлэй) гаргалга уриһаламжа захилгада манай республикын хүдэлмэрийн, служанинууд хадаа ушөө лэ хангалтагүйгээр хабаадуулагдаба. Илангаа, хүдэлгэй багшанар зунайгаа амарта-нуудта гаранхай ба тэдээр уриһаламжа захилгада бүгэдэ хандуулагдаагүй. Мухар-Шэбэрэй, Кяхтын, Тарбастайн аймагуудта уриһаламжа захилгада хунгалтад хандуудаг хулаар ябуулагдаба.

Гэрэй эзэн эхэнэрүүд гүрэндөө 30790 түхэриг уриһалаа

Гурбадугаар Табанжэлэй (гурбадахи жэлэй) гаргалга гүрэнэй уриһаламжа гаргах тухай правительствын тогтоолыг Улан-Удэ городот, гэрэй эзэн эхэнэрүүд угаа ехэ дэбжэлтэгүйгээр үгтахэ. Июлин 18-най байдлаар, городской Центральна район дотор мянга шахуу гэрэй эзэн эхэнэрүүд шэнэ уриһаламжа захилгада хабаадуулагдаба. Тэдээр 30790 түхэригтэ уриһаламжа захяад, тэрэннээ 3413 түхэригтэ налчнаар түлэһэн байна.

Гэрэй эзэн эхэнэрүүдтэй дунда уриһаламжа тараахаар томилго-

БМАССР-эй Наркомзэмээр баталагдан ба бүхы колхозуудта хүтэлбэри болгохынь рекоммендоваладана.

Кабанскын аймагай, Хандалинска сельсоветэй, Пушкинай нэрэмжэтэ колхоздо 1940 оной таряа хурялгын кампание үнгэргэхэ план

(1940 оной июлин 8 ай дээр колхозойн хамтын суглаагара баталагдаа).

Пушкинай нэрэмжэтэ колхозой колхознигууд болбол звеньевой системэе саашадаа бүхэжүүлхын зорилго табина, тэрэ хадаа ажалтай эмхидхэлгын үлэмжэ зүб фермо байнганшын практика дээрэ элгитэ харагдаа. Тус колхозой членүүд нимэ уялганууды абана: 1940 ондо таряанай ургасые саг соонь ба зааханшые гээлтэгүйгээр суглуулжа абаха; гүрэндэ тушаагдаха хүдөө ажалын продукциин уялгата тушааланууды ба тэршэлэн МТС-эй хүдэлмэрийн түлөө натуроплатые 1940 оной ноябрын 5 хүрэтэр дүүргэхэ; колхознигууд ба трактористнуудай ажалта үдэрүүдтэ хүртэһэн натурын ба мүнгэнэй тоссоо 1941 оной январин 1 хүрэтэр бүрин дүүргэхэ.

Колхознигууд хадаа үндэр ургаса абыхын түлөө тэмэсэлыг хурялгын өкитатэр үргэлжэлхыг шуухалаа тоолон, энээнэй тулада дор заагдан хэмжээбуулагууды бэлдүүлжэ гэжэ хараалба гэбэл:

1. Бүхы 6646 гектар тарилга дээрхи буртаг үбнэй хоёрдох түүлгэ 1940 оной июлин 15 хүрэтэр дүүргэхэ.
2. «Долина И», «За Бургутуром» «Фоминских» ворот гэжэ участогууды 125 га тарилга дээрхи буртаг үбнэ үрмэһэнэй түүлгэ 1940 оной июлин 25 хүрэтэр дүүргэхэ.
3. 1940 оной июлин 15 хүрэтэр саг үргэлжын полевой звенонудай хүсөөр, межа ба харгы шадархи, жалга ганга соохи буртаг үбнэ ногоо сабшаха.
4. Картофелин, наран сөсөгэй, корнеплодой ба просын—32,2 га тарилга дээрэ ряд хоорондын түрүүлгын элдүүлгын июлин 5 хүрэтэр ба хоёрдох элдүүлгын июлин 20 хүрэтэр дүүргэхэ.
5. Июль нара соо, августын 5 хүрэтэр овошын культурануудай

Таряа хурялгын хүдэлмэрийн хэмжээ

Колхозой хурялгдаха таряанайн хэмжээ 664,6 гектар, тэрэ тоодо орооното культуранууды—608,3 гектар болоно. МТС-тэй баталан договорой ёһоор, орооното культурануудай бүхы тарилгаа 241 гектарынь комбайнаар хурялгдаха.

Ургаса хурялгада бэлэдхэхэ хүдэлмэри

1. Амбарнуудай ба складай хоёрдох дезинфекция июлин 20-ноо оройтонгуй үнгэрэхэ. Энэ хүдэлмэрийн түлөө харюусагатай нюурнууд гэбэл: таряанай складауудаар—складые даагша нүхэр Нестерев ба овощехранилашар—огородой бригадын бригадир нүхэр Р. Н. Шадрин.
2. Июлин 20 хүрэтэр бэлэдхэгдэхэ зүйлнүүд: 170 мешок, 20 бочко, 10 хайрсаг, тийхэдэ, таряа шэрлэгдэхэ хэрэглэхэ бүхы тарыг августын 10 болотор дезинфекцияжэ дүүргэхэ.
3. Июлин 25 хүрэтэр бэлэдхэгдэхэ ба ремонт хөгдөхэ хэрэгсэлнүүд: тармууртай хажуурнууд—10; гарай хадуур—30; гарай тармуур—75; соломоо сомохын тулада асанууд—25; таряагаа сомоходоо боолтонууды асалга асанууд—50; колос тармахаар тааруулан морин тармуурнууд—8; пар мори хүлэхэ ута тэргэ—3; нэгэ мориной тэргэ—80; 1,5 тоннын автомашинны таряа шэрлэгдэ бэлэдхэхэ. Эдэ бэлэдхөлэй түлөө Е. Ф. Бузнов харюусаа.
4. Мүнөө бии байнган 9 жаткануудаа ремонтлохо ба шуухала хэрэглэгдэхэ запасной частыууды ба машинада түрхихэ тоныг бэлэдхэхэ, зерноуловительнууды (тарла тодохо хайрсагууд) хээд, июлин 15 хүрэтэр жаткануудта тааруулан таоиха.
5. Орооно сөбөрлөхэ машинуудыг хүсэдээр ремонтлохо гэбэл: триерүүд—3, сортировкунууд—3

Ринчино.

Югославска посланник г-н М. Гавриловичтай нүхэр В. М. Молотовай уулзалга

Б. Байгша оной июлин 17-до, Совнаркомой түрүүлэгшэ ба ССР Союзай Гададын хэрэгүүдтэй Арадай Комиссар нүхэр В. М.

Молотов болбол Югославиян посланник ба бүрин эрхэтэ министр г-н М. Гавриловичтай уулзаба.

БМАССР-ий Наркомземээр баталагдах ба бүхы колхозуудта хутгалбарч болгохыг нь рекоммендовалагдана

Кабанский аймаг, Хандалинска сельсоветэй, Пушкинай нэрэмжэтэ колхоздо 1940 оной тарья хурялгын кампание үнгэргэхэ план

(Нөгэдэхи нюурай үргэлжэлэл)

Бригаданууд ба звенонуудаар хурягдаха хүдэлмэрийн хэмжээ

Бригадануудай ба звенонуудай тарилгын хэмжээтэй зохиолдуулан хурялгын хүдэлмэрээр доро заагдана план тогтоохо гэбэл:

Культурануудай нэр	Хурягдаха хабаалахань							
	№ 1 бригада				№ 2 бригада			
	№ 1 звено		№ 2 звено		№ 1 звено		№ 2 звено	
Шенисэ	42,0	23,0	47,0	47,0	204,6	88,0	367,10	191,0
Овес	22,0	—	24,0	—	125,0	30,0	238,0	50,0
Просо	1,20	—	—	—	1,20	—	1,20	—
Горох	—	—	—	—	1,00	—	2,0	—
Орооното культурануудай хамтадаа	65,2	23,0	71,0	47,0	331,8	118,0	608,30	241,0
Картофель	3,0	—	3,0	—	14,0	—	26,0	—
Орооното наран сөсөг	—	—	—	—	1,0	—	2,0	—
Копиле	0,50	—	1,0	—	4,50	—	8,0	—
Ногоон соломо	—	—	2,0	—	8,0	—	16,0	—
Корнелод	0,30	—	0,30	—	1,50	—	3,0	—
Силосой үбхэнүүд	0,80	—	—	—	0,80	—	1,30	—
Яровой тарлан хамтадаа	69,80	23,0	77,30	47,0	361,60	118,0	664,60	241,0

Ажаглалта: № 1 бригадада табан звенонууд; колхоздонь хоёр бригада бии юм.

Тарья хурялгын хүдэлмэрийн эхилтэр, зүгээр июлийн 25-наа оройтонгүй, тарьянай эдөөлэгтэ саг үргэлжэ хямгадан, ямар байдалтай байн тухайн колхозойгоо правленид үдэрбүри мэдэсэжэ байхыг бригадирнууд н.н. Кабылкин ба Телешовыг уялгалха.

Звенонуудай ажалын түлбэри хадаа хуряаха абтан ургаса дээрнэ зохиолдуулан түлэгдэхэ байн ушарнаа, звеногой тарилга үчүгдэ бүхэнэй ургасыг хуряалгаана 3 үдэр урда тэе пробно боолто боожо ургасыг тухайлжа үзөөд, эгээ өвчөнэйлүүдэ комбайнаар хуряалгада орохо.

Комбайнаар хуряалга хадаа, тарьянай эдөөлөн хойнонь эхилхэ. Комбайнова агрегата (составань—комбайнер Н.С. Буянов, штурвалына Г. Буянов, тракторист Лагирев) доро заагдана устасгуудыг даалгаха: Фомичевские воротада—56 га шенисэ ба 20 га овес; „Настасья“ гэжэ газарта—27 га шенисэ, „Мовастырчинада“—бүхы культурань 18 га; „За Бургутуром“—30 га шенисэ; „Сожи“—40 га шенисэ; хамта дээрэ 241 га; тэрэ тоодо: шенисэ 191 га ба овес 150 га. Комбайнова агрегат болбол үйлдбэрийн багажа зөбсөгтэйгээр бүридүүлэгдэн тухай звеногор хангагдаха. Комбайнаар хуряаха болзорын хүдэлмэрийн 12 үдэрээр тогтоогдоно. Комбайнаар хуряалга дээр звенонуудай ажалыг өмхидхэгдэ доро заагдана ёһоор табиха:

Жаткаар хурялгын хүдэлмэрийн эмхидхэл

Жаткаар хуряалга болбол тус-тус участууд дээр тарьянай эдөөнэй болоһон хирээр түүбэрээр ябуулагдана байна.

Комбайнаар хуряалгада зохиохгүй 367 га орооното тарьяа, колхоздоо бии байн 9 жаткаар 7 хүдэлмэрийн үдэр соо хуряаха; № 1 бригагада — 5; № 2 бригагада — 4 жатканыг эмхидхэл. Бригаданууд доторхи тарья хуряалгын хүдэлмэрийн хэмжээтэй зохиолдуулан, звено бүхэндэ доро заагдана ёһоор зэр зөбсөгүүдэ хубаан бүхэжүүлхэ гэбэл:

а) № 1 бригадын № 1 звено нөгэ жатка хурялгын дүүрэтэр (42,2 га хуряаха юм), № 2 звенодо нөгэ жатка хүдэлмэрийн 4 үдэрэй болзортойгоор (24,0 га хуряаха юм), № 3 звенодо—нөгэ жатка 4,5 үдэрэй болзортойгоор (27,0 га хуряаха), № 4 звенодо — нөгэ жаткыг хурялгын дүүрэтэр ба хоёрдохинь — № 3 звеноно 2,5 хүдэлмэрийн үдэрэй болзортойгоор (56 га хуряаха юм) абаха, № 5 звенодо — нөгэ жаткыг хурялгын дүүрэтэр ба хоёрдохинь — № 2 звеноно хүдэлмэрийн 3 үдэр болзортойгоор (64,6 га хуряаха юм) үгэхэ.

б) № 2 бригада. № 1 звенодо нөгэ жатка хурялгын дүүрэтэр (42,2 га хуряаха юм), № 2 звенодо нөгэ жатка хүдэлмэрийн 4 үдэрэй болзортойгоор (24,0 га хуряаха юм), № 3 звенодо—нөгэ жатка 4,5 үдэрэй болзортойгоор (27,0 га хуряаха), № 4 звенодо — нөгэ жаткыг хурялгын дүүрэтэр ба хоёрдохинь — № 3 звеноно 2,5 хүдэлмэрийн үдэрэй болзортойгоор (56 га хуряаха юм) абаха, № 5 звенодо — нөгэ жаткыг хурялгын дүүрэтэр ба хоёрдохинь — № 2 звеноно хүдэлмэрийн 3 үдэр болзортойгоор (64,6 га хуряаха юм) үгэхэ.

Бүтөөсын нормонууд

Нэгэ үдэр соо хүдэлмэрийн бүхэнэй хэжэ бүтөөхэ нормыг доро заагдана ёһоор баталха: комбайнаар—20 га; нөгэ жаткаар—6 га; боолгоор—700 боолто; бу-

хал табилгаар—210 бухал, морин тармуураар колос тармалга ба суглуулан колосуудыг хуряалгаар—6 га.

Тарья сомолго ба сохилго

Тарьянай бухалуудыг сомолго ба сохилгыг хэдэглэн эхилхэнэй хүүдээр табатахи үдэртөө захалха. Бүхы тарьянай сомолгыг хэдэглэн дүүрэнэй хойд тээ 10 үдэрэй торшо соо дүүргэхэ.

367 га дээрхи тарьяа МТС-эй машинаар сохиго, энэ хүдэлмэрийн 20 үдэр соо, зүгээр ноябрийн 5-наа оройтонгүй дүүргэхэ. «МК-1100» молотилка дээрэ ажаллаха бригадыг доро заагдана составтайгаар эмхидхэхэ гэбэл: саг үргэлжэ звенонуудай состав бүхэндэ 10-10 хүнээр; молотилка дээрэ 25 хүнийг табиха, тэрэ тоодо:

1. Барабан оруу боолтоныг дамжуулагшад—2 хүн.
2. Боолто отологшод—2.
3. Сомообоо молотилкын полко дээрэ боолтоныг дамжуулан үгэгшад—5.
4. Молотилка дороһоо соломо зайлуулагшад—2.
5. Соломо ба мякина шэргэшад—2.
6. Мякины молотилка дороһоо тармажа, суглуулагшад—2.
7. Соломо сомолгод—2 хүн.
8. Орооны саашан зайлуулан, 2 сортирвоор сортирволагшад—6.
9. Орооны зерносушилка тээшэ шэргэшад—2 хүн.
- Тракторна молотилкын ябаха маршрудын гурбан пункт байха:

Орооно сөбэрлэлгэ ба хатаалга

Комбайнаа ба тарьягаа сохиго эхилхэн түрүүшн үдэрнүүдтэ молотилкоһоо абтан ороонон хадаа, элдэбн холосоһоо ба үбхэ үрмөнэй үр—буурсагнаа сөбэрлэгдэхн тулада, тэрэ доро сортирвокодо оруулагдана. Сортирвокоһоо гараһан ороонон зерносушилкада хатагдана. Гүрэндэ тусаагдахаар ба склад соо хатагдана харяалагдана орооны хатаһанайгаа хүүдэ кондиционно болгохн зорилгоор триерээр сөбэрлэхэ байна. Сортрой үрмөнэй участууд дээрнэ абтан орооны «ВМ-2» машинаар сөбэрлэхэ.

Ургасыг сахилга ба галай аюулнаа хамгаалга

Тарьянай ургасыг галай аюулнаа, хуряаха ба адуу малаар гэмтэглэгдэхэ нарыаар сахилга. Энэһэнэй тулада, бригада бүхэндэ поли дээрэ түхэрэн сутка соо сахилга—харуула байха 2 колхозник томилогдохо; тэдэндэ хоёр морин бүхилэн үгтэнэ. Тэрэһэнэ гадна, пионерскэ постуудаар сахилга табихн тулада, хоёр үдэрээр (аранга) баригдана. Ток дээрхи тарьяа хүнийн сагта, харуула сахилга байна (бригада ба звенодо ажаллаха колхознигуудай хэжэ хүдэлмэрийн за-

Уялгата тушаалгаар гүрэнэй плануудыг ба МТС-эй хүдэлмэрийн түлөө натуроплатыг дүүргэхэ тушаа

Колхоздо бүхилэгдэн тарьялангай газартай ба тушаалгын нормонуудтай зохиолдуулан, хүдөө ажамын продукцияг доро заагдана хэмжээгээр тушааха гэбэл: орооното тарья—552,23 центнер; картофель—251,94 центнер; капуста—339,16 центнер; свекло—38,76 центнер; морковь—48,45 центнер; сонгино—29,07 центнер; томат—24,23 центнер ба огурцы—67,83 центнер; МТС-эй хүдэлмэрийн түлөө натуроплата—1527,0 центнер. Гүрэндэ тусаагдаха хүдөөажамын продукция нийтэ хэмжээ—2878,76 центнер.

Хүдөөажамын ц. одуныг тусааха тушаа правительствээр тогтоогдоһон болзортой зохиолдуулан, доро заагдана ёһоор тусаалгын календарна план тогтоохо гэбэл: Орооното тарьягаар (орооно тушаалга ба натуроплата). 1-дхи болзорын—тарья сохилгын эхилхэ хойшо сентябрийн 1 хүрэтэр—15 процент гү, али 312,0 центнер; 2-дох болзорын—сентябрийн 1-нэ октябрийн 1 хүрэтэр—35 процент гү, али 728,0 центнер; 3-дах болзорын—октябрийн 1-

нэ ноябрийн 1 хүрэтэр 40 процент гү, али 832,0 центнер; 4-дах болзорын—ноябрийн 1-нэ 5 хүрэтэр 10 процент гү, али 208,0 центнер.

Овощьнуудаар:

Капуста—ноябрийн 1 хүрэтэр—339,16 центнер. Морковь—ноябрийн 15 хүрэтэр—48,45 центнер. Помидор—сентябрийн 15 хүрэтэр—24,23 центнер. Картофель—251,94 центнер. Свекло—ноябрийн 15 хүрэтэр 38,76 центнер. Огурцы—сентябрийн 1 хүрэтэр—67,83 центнер. Сонгино—сентябрийн 15 хүрэтэр 29,07 центнер.

Уялгата тушаалганууд ба натуроплата болбол саг үргэлжнэ полевои звенонуудай ба огородой бригадын хүсөөр, тусаалгын пункт дээр мореор шэргэдхэ болоно. Тэдэндэ туһалхн тулада 1,5 тоннны нөгэ автомашина продукция шэрлэгн дүүрэтэр тэдэнтэй ажалсаха байна.

Гүрэндэ продукция тусаалгыг ба натуроплатыг шэрлэгэ нара-нараар:

	Тушаагдаха продукция центнерээр:				Хамта
	Август соо	Сентябрь	Октябрь	Ноябрь	
1. Орооното культуранууд	312,0	728,0	832,0	208,0	2080,0
2. Капуста	50,0	75,0	214,15	—	339,15
3. Сонгино	—	29,07	—	—	29,07
4. Огурцы	67,83	—	—	—	67,83
5. Морковь	—	—	48,45	—	48,45
6. Свекло	—	—	38,76	—	38,76
7. Помидор	—	24,23	—	—	24,23
8. Картофель	—	73,0	176,94	—	251,94
Хамтадаа:	429,83	931,30	1310,30	208,0	2879,0

Ажаглалта: Автомашинань үдэр соо 1,0 рейс хэжэ, 15,0 центнер шэргэхэ; нөгэ морин үдэр соо 1 рейс хэжэ 3,0 центнер шэргэхэ.

Сортовой үрэнэнэй участогуудыг хурялга, үрэнэнэй ба страховоой фонднуудыг байгуулга

Сортовой үрэнэнэй участогуудыг эдөөнэй хүсэ болоод байха хадаа хуряаха. Тэрэнэ бусад тарьянаа тусгаар хадаха, сомохо сохиго ба хадагалах шухала. Сортовой участогууд дээрнэ абтан тарьяа хатаагаад (наранда хатааха) ВМ-2 машинаар сортирволаха байна.

1940 ондо ефремовскэ звенонуудай хэһэн олол болбол, нормоһоон үлүүгээр үрнэ таргдана участогууд дээр тарьянай ургасын результадай хайн байхыг харуулаха гэжэ, колхознигууд тэмдэглэнэ. Энэһэнэ үндэһэлэн, га бүридэ тарилгын нормыг 15 процент ба страховоой фондыг 10 процент нэмэхээр багсаажэ, 1941 оной үрэнэнэй фонд байгуулга (тарилгын нормонь участок бүхэндэ тус тусань тогтоогдохо).

Соломын узуурта лушени хэжэ, намарай пар хахалха ба 1941 ондо ургуулга озима тарилга тушаа

Соломын узуурта лушени хэжэ хүдэлмэрийг тарьягаа хадаха эхилхэнэй хүүдээр 2-дох үдэртэнэ эхилхэ. Хамта 60 гектарнаа дошо бэшэ газар дээрэ соломын узуурта лушени хэжэ, тэрэнэй хэжэ борнойло. Лушени хэжэ дэһэн участогуудта буртаг үбхэнэй ургалан хойнонь, зүгээр, сентябрийн 20-һоо оройтонгүй, тэрэнэ намарай пар болгон хахалха. Зуннай 150 га пар ба намарай 333 га парыг сентябрийн 20 хүрэтэр хахалаад, удаа тээнэ борнойло.

Соломын узуурта лушени хэжэ, намарай ба зуннай пар хахалха план

	№ 1 бригада					№ 2 бригада					
	№ 1 звено	№ 2	№ 3	№ 4	бригада соолго	№ 1 звено	№ 2	№ 3	№ 4	бригада соолго	
1. Соломын узуурта лушени хэжэ	15	5	5	5	35	10	5	5	5	25	60
2. Намарай пар хахалга	36	38	38	36	183	41	36	33	37	150	333
3. Зуннай пар хахалга	20	15	15	15	80	20	16	16	18	70	150

Мүнөө жэлдэ хахалагдаха, зуннай пар хахалга МТС-эй трактораар 150 га ба мореор—333 га элдүүрилэгдэнэ. Саг үргэлжнэ звенонууд өөһэднгөөр участогууд дээр ажалнэ звеневой эмхидхэгнэ планээр харяалагдана хэмжээгээр пар хахалагыг үнгэргэхэ (№2 таблица харатгы). Огородой бригада өөрингөө хүсөөр 17,0 га хэмжээтэй участогыг сентябрийн 20 болотор намар хахалха.

ба парны дээрхи шөбхөө гаргаха. Намар таргдана 14,0 га озима шенисын тариагыг „За Бургутуром“ гэжэ газарта байгаа пар дээр хэжэ. Ажалта үдэрнүүдтэ натура хубаалгыг декабрийн 20-һоо оройтонгүй өсөлэн дүүргэхэ; тийхэдэ, звенонуудта ажаллагдахад олоһон ажалта үдэрэй тоо ба звено бүхөөр га бүригөө абтан ургасыг хараада абалсаха байна.

Колхознигуудыг культурна байрабайдалаар хангаха тухай

Һүнийн сагта колхознигуудай амархн тулада полевои станууд дээр топчанууд түхөөргдэхэ. Колхозой дэргэдэ ясли эмхидхэгдэхэ. Бригада бүхэндэ общественнэ хооллоло эмхидхэгдэхэ, энэһэнэй тулада колхозой правлени шухала хэрэгтэй продуктуудыг гаргажа үгэхэ. „Бурят-Монгольская Правда“ ба „Сталинский путь“ гэжэ газетнуудыг звено бүхэндэ нөгэ-нөгэ экзemplяраар захиха. Почтальон болбол газетнуудыг үгдөө бүридэ полевои стан дээрэ абаажа байха. 4—5 хоног бүридэ бригаданууд дээр ханы газетнууд гаргагдаха байна, тэрэ хадаа эрхим колхознигууд-становоцуудай хүдэлмэрийн олоһон харуулан, комбайнаар ба жаткаар тарьягаа хэрээр хуряажа байн тухай толихо ёһотой. Үдэр бүрийн хүдэлмэрийн хүүдээр, үдэһэн бригадирнууд ба звеневочууд болбол тэрэ үдэрэйгөө хүдэлмэрийн дүнгүүд тусаа хөөрэгдэхн тулада 10-15 минутын совещани үнгэргэжэ, тэдэ колхозник бүхэнэй хэһэн ажалын результадыг сонсохо. Полевои станууд дээр музыкальна хэрэгсэлүүд үгтэхэ. Бригаданууд ба звенонууд хоорондоо соцреволюциар баталдан догоровой түрүүшн шалгалтыг августын 15 багта үнгэргэхэ.

Пушкинай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ Корытов. Бригадирнууд: Кабылкин, Телешов, Шадрин. Тус план АЗО-гч глав. агроном н. Якутиной хүтэлбэри доро зөхөөгдөбо.

Газетэнүүдэй хууданууднаа

Эмхитэйгээр захилаха. Госбанкн Тунхэнэй таһагай служамчнүүд болбол уриһалажа захилягыг сүм дүүргэ. Хүн бүхэн харынгаа салынгуудта захиһан байна. Хамта 4950 гүхэригтэ бөшүүлбэ („Красное Знамя“).

Значкистнууд. ИВЗ-эй байрабайдалай коммунальна таһагай хүдэлмэришад бүгдөөрөө, оборонно значогуудай нормонуудыг һэйнаар үгэн, значкистнууд боложо байна. Кружогны коммунисткэ нүүр О. И. Чугой хүтэлбэрлэхэ зуураа заняинуудаа регулянаар үнгэргэнэ.

15 хүн ЦШВ-гэй ба ГСО-гэй значогуудыг тон хайн ба хайн сөгнэлтэнүүдтэйгээр абаа. („Гигант Буряти“).

Афанасьевай звено. Хорин аймагай, Советскэ сельсоветей „Завезы Ильича“ колхозой герасимовска звено хадаа эрхим хүдэлмэрийн амжалануудыг туйлаба. Наяхан, тус звеногыхид 6,5 километр газарта канава малтаа. Мүн хэдэн зуугаад гектар сабшалангай газарнууд уналагдана байна.

Иязар, энэ звеногой колхознигууд өөһэднгөөр участогуудта сабшалангыг эхилхэнэ. („Красная Заря“).

Һайн үсхэл. Хүдөө ажамын налог түдэглгн хүдэлмэри энэ һарын нэгэнхэ эхилхэн болобошье, Тарбегатай аймагай Куйтунска сельсоветей колхознигууд мүнгөө болзоһоон ури оруулжа байна. Колхознигууд Тихонов, Радионов, Ефимов гэһэн налогуудаа түлэжэ дүүргэ. Эдэһэнэй үсхэлыг аймагай колхознигууд дэмжэнэ. („Победа“).

Кармуслыгата редакторыг оролошо Ц. ОЧИРОВ.